

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

П.к. №

Дата

182 К/4/17

31.07.17

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 80100-16087, екз. № 2

31.07 2017 г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

от Валентин Радев - министър на вътрешните работи

по конституционно дело № 4/2017 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение на Конституционния съд от 27.06.2017 г. съм конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело № 4/2017 г., образувано по искане на тричленен състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на чл. 214, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 27.06.2014г., посл. изм. бр. 26 от 28.03.2017г.).

В искането на тричленният състав на ВАС са наведени доводи за противоречие на разпоредбата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР на чл. 16, чл. 48 и чл. 51, ал. 1 от Конституцията, относно правото на труд и правото на обществено осигуряване, както и на принципите на пропорционалност и правна сигурност.

Във връзка с горното, предоставям на вниманието Ви следното становище:

Изложените доводи за непропорционално и съществено засягане на основни конституционни права на служителите - право на труд и право на обществено осигуряване

само от нормата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР е в противоречие с правния характер на останалите текстове от този член. В ал. 1 и ал. 3 на чл. 214 от ЗМВР също е предвидено отстраняване на служителите от длъжност и това отстраняване има същите правни последици за тях. По тази причина разпоредбата на ал. 2 не може да се противопостави на останалите алинеи само по признак засягане на правото на труд и на правото на обществено осигуряване. В тази насока всяко едно отстраняване на служител от длъжност го ограничава в упражняването на тези права и е в еднакво правно положение по отношение на конституционните текстове, които го прогласяват. По тази причина са неоснователни доводите за противоконституционност на нормата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР, само поради факта, че тя органичава правото на служителите, разписани с чл. 48 и чл. 51, ал. 1 от Конституцията на РБ. Както и тричленният състав на ВАС е посочил в искането си, в своите решения Конституционният съд приема, че е конституционно допустимо ограничаване на основни права.

1. По отношение на доводите за противоречие с чл. 16 и чл. 48 от Конституцията на РБ.

Неоснователно е твърдението, че периода от време, през който служителят ще бъде отстранен от длъжност не е определен предварително отрязък от време. В чл. 195, ал. 2 от ЗМВР са определени преклузивни срокове, при изтичането на които се прилага нормата на чл. 209, т. 3 от ЗМВР и дисциплинарното производство задължително следва да се прекрати. Тези времеви рамки са определящи и за максималния срок, през който може да продължи отстраняването.

Цитираното в искането спиране на сроковете, предвидено в чл. 195, ал. 3 от ЗМВР се основава на такива обстоятелства, които сами по себе си не предоставят възможност на служителите да упражняват правото си на труд и съответно на обществено осигуряване. От условията, при които се изпълняват описаните мерки за неотклонение (задържане под стража и домашен арест), се определя и ограничаването на посочените права от самите тях, за срока, за който се изпълняват.

2. По отношение на доводите за противоречие с чл. 51, ал. 1 от Конституцията на РБ.

Както бе посочено в т. 1 (отбелязано и в самото искане), отстраняването от длъжност на всички видове основания има за последица ограничаване на осигурителните права на служителите, прогласени в Конституцията на РБ. В искането не са изложени доводи, които да ограничават нормата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР от останалите норми в ЗМВР, регламентиращи отстраняване от длъжност, във връзка със засягането на осигурителните права.

3. По приложението на принципа на пропорционалността:

В искането е оценявана по-скоро административната уредба на предоставените възможности на административния орган (органа по назначаване) да прави преценка на пропорционалността на прилагане на нормата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР с целите на закона, насочени към провежданото дисциплинарно разследване.

Не са изложени доводи за това дали с нормата се нарушава конституционния принцип на пропорционалност между предвиденото в нормата ограничаване на гарантираните от Конституцията на РБ право на труд и право на обществено осигуряване на служителите и другите конституционно защитени права и обществен интерес.

В искането си ВАС се позовава на решение № 5 от 12.05.2016г. по к. д. № 2/2016г. на Конституционния съд, с което се обявява за противоконституционна нормата на чл. 100, ал. 2 от ЗДСл, която е различна от разпоредбата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР. В решението изрично е посочено, че правото на труд на държавния служител може да бъде обект на ограничения, за да се гарантира общият интерес, при наличие на легитимна цел и пропорционалност между целта

и степента на ограничението. Прието е, че целта е защита на специфичния авторитет на службата, но липсва деференциран подход, който да отчита както мястото на съответното лице в йерархията на държавната служба, така и степента на обществена опасно на твърдяното престъпление. Установено е, че няма възможност да се прецени дали е достигната границата, след която защитата на правото на труд би трябвало да отстъпи пред защитата на „волята и интересите на нацията“, чийто изпълнител се явява държавният служител.

В мотивите си ВАС, позовавайки се на описаното решение, не е взел предвид факта, че нормите на чл. 100, ал. 2 от ЗДСл и на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР са напълно различни и не могат да бъдат съпоставяни. Отстраняването по чл. 100, ал. 2 от ЗДСл е предвидено задължително при всички случаи на образувано наказателно производство срещу служителя, независимо от факта дали срещу него се води и дисциплинарно производство. За разлика от него отстраняването по чл. 214, ал. 2 от ЗМВР се прилага при наличието на два юридически факта – висящо дисциплинарно производство за тежко нарушение по чл. 203, ал. 1 от ЗМВР, образувано по чл. 207, ал. 1 от ЗМВР и висящо наказателно производство.

В същото време ВАС не е обсъдил специфичните възможности на държавните служители в МВР, с оглед изпълняваните от тях функции и задачи. Постигането на целите на отстраняването по реда на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР не би могло да се постигне чрез прилагането на ал. 1, т. 1 от същия член, доколкото последното е обвързано изцяло със служебното положение на служителя и възможностите то да попречи на дисциплинарното разследване. В много от случаите на извършени тежки нарушения на служебната дисциплина, във връзка с които се води и наказателно производство въпреки, че самото служебно положение на служителя не му осигурява възможност да възпрепятства дисциплинарното преследване срещу него, благодарение на неговите контакти и странични възможности във връзка с изпълнение на службата може да доведе до възпрепятстване на наказателното му преследване. С оглед на задачите и дейността на МВР, законодателя е разширил не само дисциплинарната отговорност на държавните служители в МВР, но и правните възможности за тяхното отстраняване, в случаите когато едновременно срещу тях се провеждат дисциплинарно производство за тежко нарушение на служебната дисциплина и наказателно производство.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложеното, считам, че нормата на чл. 214, ал. 2 от ЗМВР не следва да бъде обявявана за противоконституционна, тъй като не противоречи на чл. 16, чл. 48 и чл. 51, ал. 1 от Конституцията на РБ.

МИНИСТЪР

ВАЛЕНТИН РАДЕВ